Journal of Aerospace Mechanics/ 2025/ Vol.20/ No.4/ 13-22

Journal of Aerospace Mechanics

DOR: 20.1001.1.26455323.1403.20.4.2.0

Energy Optimization in Detumbling Mode of Cubesat Based on Genetic Algorithm

Alireza Ahangarani Farahani^{1*}, Saeid Ghasemi Estahbanati², Reza Esmaelzadeh Aval³, Hamed Arefkhani¹

¹Assistant Professor, Faculty of Aerospace Engineering, Malek-e-Ashtar University of Technology, Tehran, Iran
 ² M.Sc. Student, Faculty of Aerospace Engineering, Malek-e-Ashtar University of Technology, Tehran, Iran
 ³Associate Professor, Faculty of Aerospace Engineering, Malek-e-Ashtar University of Technology, Tehran, Iran

HIGHLIGHTS

- Designing the optimal function of detumbling mode components in the satellite
- Function extraction based on genetic optimization algorithm
- Comparison between the proposed method and common methods.

ARTICLE INFO

Article history: Article Type: Research paper Received: 24 August 2024 Received in revised form: 27 September 2024 Accepted: 17 October 2024 Available online: 1 October 2024 *Correspondence: a.ahangarani@mut.ac.ir

How to cite this article:

A. A. Farahani, S. G. Estahbanati, R. E. Aval, H. Arefkhani. Energy optimization in detumbling mode of cubesat based on genetic algorithm. Journal of Aerospace Mechanics. 2025; 20(4):13-22.

Keywords: Microsatellite Optimizing electrical power Genetic algorithm Detumbling mode Satellite status control

GRAPHICAL ABSTRACT

ABSTRACT

One of the challenges in cubesat with the dimensions of three units and smaller is the optimization of electrical energy consumption. This can be achieved by optimizing the execution time of the main mods to complete the mission. In this article, using the genetic algorithm optimization tool, an optimal function for the duration of the detumbling operational mode - which plays the most important role in energy consumption due to its long duration - is presented, according to which the energy consumption will be minimized for the mission. By estimating the duration of the detumbling mode according to the initial speed of the satellite, a suitable estimate of the total duration of the satellite mission scenario is available, and with the aim of minimizing the energy, the mission can be executed at the right time (running the anti-jamming mode and then the targeting mode). This method will be implemented in three steps: in the first step, according to different initial angular velocity conditions, the detumbling mode will be implemented and its time data will be collected. In the second step, using the available data bank and genetic optimization algorithm, the best function will be fitted to the data bank. Finally, in the third step, this function will be executed and the results will be checked and analyzed.

This is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license.

Aerospace

مکانیک هوافضا/ سال ۱۴۰۳/ دوره ۲۰/ شماره ۴/ صفحه ۱۳-۲۲

DOR: <u>20.1001.1.26455323.1403.20.4.2.0</u>

بهینهسازی انرژی در مود ضدآشفتگی ماهوارههای مکعبی مبتنی بر الگوریتم ژنتیک

عليرضا آهنگراني فراهاني®*، سعيد قاسمي اصطهباناتي`، رضا اسماعيلزاده اول®"، حامد عارفخاني®

^۱ استادیار، گروه فضایی، مجتمع دانشگاهی هوافضا دانشگاه صنعتی مالک اشتر، تهران، ایران ^۲ کارشناسی ارشد، گروه فضایی، مجتمع دانشگاهی هوافضا دانشگاه صنعتی مالک اشتر، تهران، ایران ^۳ دانشیار، گروه فضایی، مجتمع دانشگاهی هوافضا دانشگاه صنعتی مالک اشتر، تهران، ایران

چکیدہ گرافیکی

چکیدہ

یکی از چالشهای بزرگ در ماهوارههای مکعبی با ابعاد سه واحد و کوچکتر بهینهسازی مصرف انرژی الکتریکی است. پیادهسازی سناریوی مناسب برای این ماهوارهها با توجه به محدودیت تولید و ذخیره انرژی میتواند بسیار حائز اهمیت باشد. این مسئله با بهینه کردن زمان اجرای مودهای اصلی برای انجام مأموریت دستیافتنی است. در این مقاله هدف حداقل کردن مدتزمان اجرای مود ضدآشفتگی که به علت زمان طولانی آن مهمترین نقش را در مصرف انرژی دارد- است. اگر مدتزمان كاهش يابد درنتيجه المانها زمان كمترى روشن بوده و كاهش انرژى انجام خواهد شد. این هدف در سه گام اجرا خواهد شد: در گام اول به ازای شرایط سرعت زاویهای متفاوت مود ضدآشفتگی اجرا و دادههای آن جمع آوری خواهد شد. در گام دوم با استفاده از بانک دادههای جمعآوریشده و با ابزار الگوریتم بهینهسازی ژنتیک، بهترین تابع بر بانک دادهها برازش خواهد شد. درنهایت در گام سوم این تابع اجراشده و نتایج بررسی و تحلیل خواهد شد؛ بنابراین، با استفاده از ابزار بهینهسازی الگوریتم ژنتیک تابعی برای مدتزمان اجرای مود عملیاتی ضدآشفتگی ارائه می شود. با تخمین مدت زمان اجرای مود ضدآ شفتگی با توجه به سرعت زاویه ای ماهواره، تخمین مناسبی از کل مدتزمان اجرای سناریوی مأموریت ماهواره در دسترس بوده و باهدف کمینه شدن انرژی می توان در زمان مناسب اقدام به اجرای مأموریت کرد (اجرای مود ضدآشفتگی و سپس مود نشانهروی). نتایج شبیهسازی نشان میدهد که علاوه بر کاهش زمان اجرای مود ضدآشفتگی، در سرعتهای پایین کاهش مصرف توان بسیار بالا و بیش از ۹۵ درصد است و در سرعتهای بالا حدود ۳۰ درصد است. درنتیجه صحهگذاری روش بیانشده بر اساس شىيەسازىھاي انجامشدە تأبىدشدە است.

برجستهها

- طراحی تابع بهینه اجرای مود ضدآشفتگی
 در ماهواره
- استخراج تابع بر اساس الگوریتم
 بهینهسازی ژنتیک
- مقایسه بین روش پیشنهادی و روشهای
 متداول

مشخصات مقاله

ناريخچه مقاله:
وع مقاله: علمی پژوهشی
دريافت: ۱۴۰۳/۰۶/۰۳
بازنگری: ۱۴۰۳/۰۷/۰۶
ېذيرش: ۱۴۰۳/۰۷/۲۶
رائه برخط: ۱۴۰۳/۰۷/۲۶
ان سنده مسئول:

a.ahangarani@mut.ac.ir

كليدواژهها:	
ميكروماهواره	
بهينەسازى توان الكتريكى	
الگوريتم ژنتيک	
مود ضدآشفتگی	
كنترل وضعيت ماهواره	

* این مقاله یک مقاله با دسترسی آزاد است که تحت شرایط و ضوابط مجوز CC BY) Creative Commons Attribution) توزیع شده است. **ناشر:** دانشگاه جامع امام حسین^(ع)

۱– مقدمه

زیرسیستم توان الکتریکی یکی از اجزای بسیار مهم در هر ماهواره است که تمامی طراحیهای سناریو و موفقیت آن وابسته به آن است [1]. ازآنجاکه تنها واحد تولید توان الکتریکی در ماهوارهها پنلهای خورشیدی متصل به بدنه است [۲]، در ماهوارههای کوچک و میکروماهوارههای مکعبی کمتر از ۳ واحد (3U) یکی از چالشهای اصلی، سطح بسیار کوچک برای پنلهای خورشیدی و درنتیجه تولید توان الكتريكي پايين است [٣]. از طرفي با توجه به توليد و ذخيره توان در ماهوارههای کوچک، موفقیت آن وابسته به واحد توان الکتریکی است [۴ و ۵]؛ بنابراین، دو راهکار اصلی برای مدیریت توان الکتریکی در این ماهوارهها در نظر گرفتهشده است. راهکار اول و بسیار پرکاربرد، کاهش سطح مأموریت این ماهوارههاست. با استفاده از كاهش تعداد المانها و سطح مأموریت، می توان ماهوارهای ساده تر با کارایی کمتر را برای یرتاب آماده کرد [۶]. این رویکرد در ماهوارههای تحقیقاتی کاربرد وسیعی دارد.

راهکار دوم مدیریت سناریوی ماهواره به گونهای است که ماهواره تمام فعالیتهای خود را بتواند با بالانس توانی موردنظر انجام دهد. این رویکرد برای ماهوارههای کاربردی با هزینه تولید کم بسیار موردتوجه است [۷]. مشکل اصلی این روشها این است که در تمامی شرایط زمان اجرای مودها ثابت است. برخی روشهایی مانند بهبود عملکرد و بهینهسازی کد نویسی را نیز ارائه دادهاند. در مقاله مرجع [۸]، یک فرمول برنامهنویسی عدد صحیح ریاضی پیشنهادشده است که برای به حداکثر رساندن تعداد وظایفی که باید توسط یک ماهواره اجرا شود، محدود به مقدار توان موجود در هرلحظه در طول مسیر مدار، طراحیشده است.

علاوه بر این، روش زمانبندی برخط یکی از روشهای بهینهسازی توان الکتریکی است. در روش برونخط به دلیل عدم وجود مکانیسم سلسله مراتبی، پیادهسازی بهینه بسیار پیچیده است. برای حل این مشکلات، در مرجع [۹]، یک روش زمانبندی سلسله مراتبی برای مسئله زمانبندی بلادرنگ پیشنهادشده است. این روش فرآیند زمانبندی تقریبی سه مرحله تقسیم می شود: پیش تخصیص، زمانبندی تقریبی

و زمانبندی دقیق. یک الگوریتم زمانبندی سلسله مراتبی بر اساس الگوریتم کلونی مورچهها پیشنهادشده است.

در مرجع [۱۰]، الگوريتمي ارائهشده است که بر اساس آن، سناریو و عملکرد ماهواره با توجه به منحنیهای شارژ و دشارژ سيستم توان الكتريكي تعيين مي شود. اين رويكرد منجر به بهبود وضعیت توان در شرایط بحرانی می شود و در زمان های کاهش سطح توان از خاموش شدن کل سیستم جلوگیری میکند. همچنین ایجاد ساختارهای برنامهنویسی پویا یکی از ابزارهای قوی در کاهش مصرف انرژی الکتریکی در پردازشگرها و درنتیجه سناریویی عملکردی ماهواره محسوب می شود [11]. در مرجع [1۲] با استفاده از روش بهینه سازی چند موضوعی، زیرسیستم تأمین توان الکتریکی بر اساس جرم و توان تولیدی بهینهشده است. در این مقاله با توجه به مأموريت ماهواره كمينه جرم براى زيرسيستم استخراج می شود. همان طور که در مراجع بررسی شده مشخص است در سالهای اخیر، یکی از ابزارهای متداول برای غلبه بر چالش مدیریت توان در ماهوارههای کوچک استفاده از روشها و رویکردهای نرمافزاری است [۱۳ و ۱۴]. در این مقاله با رویکرد نرمافزاری به مدیریت و بهینهسازی سناریوی مصرف توان در مود عملیاتی ضدآشفتگی که به علت طولانی بودن زمان آن نقش زیادی در مصرف توان دارد پرداختهشده است. در این رویکرد با توجه به سرعت زاویهای اولیه ماهواره مدتزمان اجرای مود ضدآشفتگی به صورت برخط بر اساس تابعی بهینه و از پیش تعیین شده مشخص می شود. برای این منظور، ابتدا ماهواره را برای شرایط اولیه متفاوت شبیهسازی کرده و دادههای آن ذخیره می شود. در ادامه با استفاده از بانک دادههای در دسترس، تابعی برازش می شود. ضرایب این تابع با استفاده از الگوریتم بهینهسازی ژنتیک با هدف حداقل كردن خطاى خروجى استخراج مى گردد. نتايج شبيهسازى برای شرایط اولیه متفاوت در مود ضدآشفتگی کاهش مصرف انرژی را در انجام مأموریت ماهواره نشان میدهد.

در این مقاله در بخش دوم، معادلات دینامیکی و سینماتیکی ماهواره ارائه میشود. در بخش سوم تابع زمانی بهینه برای اجرای مود ضدآشفتگی با استفاده از الگوریتم ژنتیک استخراج خواهد شد. در ادامه در بخش چهارم نتایج شبیهسازی و در انتها نتیجه گیری ارائه خواهد شد.

۲- مدلسازی معادلات حرکت ماهواره

معادلات دینامیکی ارائهشده برای ماهواره بهصورت زیر قابل توصیف است [۱۵]:

 $[T]^{B} = \left[D^{I}h_{B}^{I}\right]^{B} = \left[D^{B}h_{B}^{I} + \omega_{B}^{I} \times h_{B}^{I}\right]^{B}$ (1)

در این معادلات h_B^I اندازه حرکت زاویهای، ω_B^I سرعت زاویهای و D^I تغییرات پارامتر موردنظر نسبت به زمان در دستگاه اینرسی را بیان میکنند. همچنین ^B[] بیانگر مقدار پارامتر موردنظر در دستگاه بدنی است [۱۶]. با کمی سادهسازی میتوان رابطه (۱) به صورت زیر بازنویسی کرد [۱۷]:

$$T = \dot{h}_{I} = \dot{h}_{B} + \omega \times h_{B} \tag{7}$$

$$\mathbf{h}_{\mathrm{B}} = [\mathbf{I}]\boldsymbol{\omega} \tag{(7)}$$

$$I = \begin{bmatrix} I_{xx} & -I_{xy} & -I_{xz} \\ -I_{yx} & I_{yy} & -I_{yz} \\ -I_{zx} & -I_{zy} & I_{zz} \end{bmatrix}$$
(°)

$$\omega = \begin{bmatrix} 0 & -\omega_z & \omega_y \\ \omega_z & 0 & -\omega_x \\ -\omega_y & \omega_x & 0 \end{bmatrix}$$
 (Δ)

$$T = T_c + T_d \tag{(?)}$$

در روابط (۱) تا (۶)، پارامترهای T_c و T_c به ترتیب بیانگر گشتاور کنترلی و گشتاور اغتشاشی واردشده به ماهواره است. این معادله بیان میکند گشتاور حول هر یک از محورها مجموع گشتاور حاصل از عملگرها (گشتاور کنترلی) و گشتاور ناشی از اغتشاشات محیطی است. بنابراین، طرف دوم رابطه (۶) برابر است با [۱۸]:

$$\begin{split} T_x &= I_{xx}\dot{\omega}_x - I_{xy}\dot{\omega}_y - I_{xz}\dot{\omega}_z + I_{yx}\omega_x\omega_z \\ &\quad - I_{yy}\omega_y\omega_z + I_{yz}\omega_z^2 \\ &\quad - I_{zx}\omega_x\omega_y - I_{zy}\omega_y^2 \\ &\quad + I_{zz}\omega_z\omega_y \end{split}$$

$$\begin{split} T_y &= I_{yy}\dot{\omega}_y - I_{yx}\dot{\omega}_x - I_{yz}\dot{\omega}_z + I_{xx}\omega_x\omega_z \\ &\quad - I_{xy}\omega_y\omega_z - I_{xz}\omega_z^2 \\ &\quad + I_{zx}\omega_x^2 + I_{zy}\omega_y\omega_x \\ &\quad - I_{zz}\omega_z\omega_x \end{split}$$

$$\end{split}$$

$$\begin{split} (Y) \\ T_z &= I_{zz}\dot{\omega}_z - I_{zx}\dot{\omega}_x - I_{zy}\dot{\omega}_y - I_{xx}\omega_x\omega_y \\ &\quad + I_{xy}\omega_y^2 + I_{xz}\omega_z\omega_y \\ &\quad - I_{yx}\omega_x^2 + I_{yy}\omega_y\omega_x \\ &\quad - I_{yz}\omega_z\omega_x \end{split}$$

از روابط فوق ${}^{B}[\omega_{B}]$ حاصل میشود و از این مقادیر در معادلات سینماتیکی استفاده خواهد شد. تغییرات زوایای اویلر نسبت به دستگاه مرجع سنجیده میشود تا ارسال فرمانهای کنترلی ملموس تر باشد. درنتیجه میتوان ${}^{B}[\omega_{B}]$ که از حل معادلات دینامیکی حاصل شده است را به صورت زیر بیان کرد: ($\omega_{B}^{L}]^{B} = [\omega_{B}^{R}]^{B} + [\omega_{L}^{L}]^{B} = {}^{B}[\omega_{L}]^{B}$ (λ) ${}^{B}[\omega_{B}]^{B} = (\omega_{B}^{R}]^{B} + [\omega_{R}^{L}]^{B}$ مرجع و ${}^{B}[\omega_{R}]^{B}$ سرعت زاویه ای دستگاه مرجع نسبت به دستگاه مرجع و ${}^{B}[\omega_{R}]^{B}$ سرعت زاویه ای دستگاه مرجع نسبت به دستگاه

اینرسی است. برای تر تیب (۱→۲→۳) زوایای اویلر، ماتریس تبدیل نرخ زوایای اویلر به مؤلفههای سرعت زاویهای بهصورت زیر است [۱۹]:

$$\begin{bmatrix} \omega_{\rm B}^{\rm R} \end{bmatrix}^{\rm B} = \begin{bmatrix} \mu \\ q \\ r \end{bmatrix}$$
$$= \begin{bmatrix} 1 & 0 & -\sin\theta \\ 0 & \cos\phi & \sin\phi\cos\theta \\ 0 & -\sin\phi & \cos\phi\cos\theta \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \dot{\phi} \\ \dot{\theta} \\ \dot{\psi} \end{bmatrix}$$
(9)

با حل رابطه (۹) برای نرخ زوایای اویلر، معادلات سینماتیک ماهواره برای زوایای اویلر با ترتیب (۱→۲→۳) بهصورت زیر نوشته میشوند:

$$\begin{aligned} & \begin{bmatrix} \phi \\ \dot{\theta} \\ \dot{\psi} \end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix} 1 & \sin \phi \tan \theta & \cos \phi \tan \theta \\ 0 & \cos \phi & -\sin \phi \\ 0 & \sin \phi / \cos \theta & \cos \phi / \cos \theta \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \omega_x \\ \omega_y \\ \omega_z \end{bmatrix}$$
(1.)
$$&+ \omega_0 \begin{bmatrix} \sin \psi / \cos \theta \\ \cos \psi \\ \tan \theta \sin \psi \end{bmatrix}$$

از آنجاکه برای استخراج زمان مود ضد آشفتگی، نیاز به اجرای معادلات دینامیکی و سینماتیکی ماهواره است، بنابراین، از این معادلات برای شبیه سازی مود ضد آشفتگی استفاده می شود.

۳- مدیریت زمان اجرای مود ضدآشفتگی

در ماهوارههای مکعبی 3U که پنلهای بازشونده ندارند مدیریت توان برای اجرای مأموریت ماهواره بسیار پراهمیت است. در این ماهوارهها به علت کمبود توان تولیدی زیرسامانه ADCS فقط در هنگام انجام مأموریت روشن است و در سایر

Гi]

مواقع ماهواره رها است. لذا برای شروع مأموریت ماهواره بایستی ابتدا سرعت زاویه ای انباشته شده ماهواره را کاهش داد تا امکان اجرای مود نشانه روی وجود داشته باشد. از آنجایی که نشانه روی به سمت نقطه هدف بایستی در یک زمان مشخص اتفاق بیفتد زمان انتهایی مود ضد آشفتگی بسیار حائز اهمیت است. سه سناریوی ممکن برای اجرای مأموریت وجود دارد که عبارتاند از:

- ۸) همیشه مود ضدآشفتگی بدون در نظر گرفتن سرعت زاویهای ماهواره در حداکثر زمان آن اجرا شود. از معایب این سناریو این است که درصورتی که سرعت زاویهای اولیه ماهواره بیش از مقدار در نظر گرفتهشده باشد مأموریت از دست میرود و اگر سرعت زاویهای اولیه ماهواره کمتر از مقدار در نظر گرفتهشده باشد از لحاظ مصرف انرژی بهینه نیست. در حال حاضر یکی از روشهای مرسوم در ماهوارههای دانشجویی دیدگاه مذکور است.
- ۲) در سناریوی دوم، میتوان با توجه به جدول زمانی که در ایستگاه زمینی وجود دارد و با توجه به بررسی شرایط ماهواره، زمان اجرای مود ضدآشفتگی را برای انجام هر مأموریت تنظیم کرد. اما ازآنجاکه همیشه قبل از اجرای مأموریت ماهواره در دید ایستگاه زمینی نیست نمیتوان تخمین مناسبی از سرعت زاویهای ماهواره داشت، بنابراین، عدم بهینگی در مصرف انرژی در این سناریو هم مشهود است. همچنین کاربر بایستی برای اجرای هر مأموریت زمان اجرای مود ضدآشفتگی را تنظیم کند که ازلحاظ اجرایی سخت است.
- ۳) در این سناریو فرآیند تصمیم گیری شروع مود ضدآشفتگی با توجه به زمان انجام مأموریت (نشانهروی به نقطه هدف) به صورت خود کار بر عهده ماهواره است. در این روش، با استفاده از نتایج از قبل تعیین شده، تابعی برای مدت زمان اجرای مود ضدآشفتگی بر اساس سرعت زاویه ای ماهواره وجود دارد و با توجه به زمان انتهایی نشانه روی به نقطه هدف، در زمان مناسب نسبت به اجرای مود ضدآشفتگی اقدام می کند. در این سناریو بدون

دخالت کاربر مصرف انرژی کمینه میشود و اجرای مأموریت در زمان مناسب تضمین میشود. در این بخش با توجه به سرعت زاویهای ماهواره که درنتیجه رها بودن آن است، زمان اجرای مأموریت، تصمیم گیری برای آغاز مود ضدآشفتگی انجام می گیرد. با استفاده از مدل دینامیکی ماهواره و به ازای دادههای ورودی اولیه، زمان رسیدن به انتهای ضدآشفتگی با شرط زیر استخراج و ذخیره میشود. لازم به ذکر است قانون کنترل ضدآشفتگی مطابق مرجع [۲۰] پیادهسازی شده است.

$$\omega_T = \sqrt{\omega_x^2 + \omega_y^2 + \omega_z^2} \le 1 \tag{17}$$

در این مقاله برای شبیهسازی و استخراج نتایج اولیه، ماهواره و مدار با مشخصات جدول ۱ در نظر گرفتهشده است. بر اساس این دادهها ماهواره در نظر گرفتهشده یک ماهواره مکعبی 3U است. در جدول ۲ نتایج برخی از این شبیهسازیها مشاهده میشود.

جدول (۱): مشخصات ماهواره و مدار.

$\begin{bmatrix} 0.037 & 0 & 0 \\ 0 & 0.036 & 0 \\ 0 & 0 & 0.006 \end{bmatrix} kg.m^2$	ممان اینرسی
[10 10 34] <i>cm</i>	ابعاد ماهواره
$\begin{bmatrix} 0 & 0 & 0.001 \end{bmatrix} A.m^2$	دوقطبى پسماند
orbit height = $617 \ km$ inclination = 97.8°	مشخصات مدارى
0.06 <i>A</i> . <i>m</i> ²	حداکثر ممان دوقطبی عملگرها
$1.68 \times 10^{-14} \frac{kg}{m^3}$	چگالی اتمسفر

جدول ('	') : آزمونهای مود ضدآشفتگی برای دادهبرداری.			
	اندازه بردار سرعت	زمان سپریشده در		
رديف	زاویهای (deg/s)	شبیهسازی (s)		
١	١	٢		

1 • 1 ٦	1	,
144.	۶	٣
1914	Λ/Δ	۴
۲۳۲۶	))	۵
۳۹۵۳	١٣/٧	۶

۱۷

همان طور که در جدول ۲ مشاهده می شود، شبیه سازی ها برای مقادیر سرعت زاویه ای اولیه کمتر از ۱۵ درجه بر ثانیه انجام شده است. در شکل ۱ نیز می توان نمودار زمان اجرای مود ضد آشفتگی به سرعت زاویه ای اولیه در ماهواره را در چند نقطه مشاهده کرد.

شکل (۱): نمودار زمان اجرای مود ضدآشفتگی به سرعت زاویهای اولیه ماهواره.

در ادامه با استفاده از بانک دادههای استخراجشده که برابر با زمان اجرای مود ضدآشفتگی به ازای ورودی سرعت زاویهای اولیه متفاوت است، میتوان تابعی بر آن برازش کرد که حداقل خطا را داشته باشد. در اینجا با توجه به نوع دادههای استخراجشده و برای پوشش کلی میتوان تابع درجه پنج زیر برای آن در نظر گرفتهشده است و کارایی این تابع برای دادههای ۱۵ تا ۳۰ درجه بر ثانیه نیز سنجیده میشود.

$$T_{det}(\omega_T) = p_0 \omega_T^{\ 6} + p_1 \omega_T^{\ 5} + p_2 \omega_T^{\ 4} + p_3 \omega_T^{\ 3} + p_4 \omega_T^{\ 2} + n_r \omega_T^{\ 1} + n_c$$
(17)

چندین روش برای استخراج ضرایب تابع بالا قابل استفاده است. در این مقاله با استفاده از الگوریتم بهینه سازی ژنتیک این ضرایب استخراج می شود. الگوریتم های ژنتیک تکنیک جستجو در علم رایانه برای یافتن راه حل تقریبی برای بهینه سازی مدل، ریاضی و مسائل جستجو است [۲۱]. این الگوریتم نوع خاصی از الگوریتم های تکاملی است که از تکنیک های زیست شناسی فرگشتی مانند وراثت، جهش زیست شناسی و اصول انتخابی داروین برای یافتن فرمول بهینه جهت پیش بینی یا تطبیق الگو استفاده می شود. الگوریتم های ژنتیک اغلب گزینه خوبی برای تکنیک های

پیش بینی بر مبنای رگرسیون هستند [۲۲]. بنابراین، تابع هدف بهینهسازی در نظر گرفتهشده در رابطه (۱۴) قابل مشاهده است:

$$F_{obj} = \int |T_{detactu}(\omega_T) - T_{detsim}(\omega_T)|^2 \qquad (1\%)$$

از طرفی پارامترهای در نظر گرفته برای الگوریتم ژنتیک در جدول ۳ آورده شده است. با استفاده از این دادهها نتیجه همگرایی الگوریتم ژنتیک در شکل ۲ مشاهده می شود.

شکل (۲): نمودار همگرایی تابع هدف با استفاده از الگوریتم ژنتیک.

درنتیجه با ضرایب استخراجشده از الگوریتم ژنتیک، تابع رابطه

(۱۵) بەصورت زیر بازنویسی میشود:

$$T_{det}(\omega_T) = -0.0005934\omega_T^6$$
 $+ 0.05535\omega_T^5$
 $- 1.943\omega_T^4$
 $+ 31.51\omega_T^3$
 $- 232.3\omega_T^2$
 $+ 899.8\omega_T^1 - 347.4$

با استفاده از دادههای بهدست مده، حطای برارش بر اساس اختلاف مقدار واقعی و مقدار تابع ۳/۳۹ درصد است. با استفاده از این ضرایب، در شکل ۳ نمودار داده واقعی و داده تابع برازش شده مشاهده می شود.

شکل (۳): نمودار داده واقعی و تابع در نظر گرفتهشده از الگوریتم ژنتیک.

حال با استفاده از این تابع میتوان با اندازه گیری سرعت زاویه ای اولیه ماهواره فاصله زمانی موردنیاز برای اجرای مود ضدآشفتگی را به صورت برخط محاسبه کرده و زمان مناسب اجرای مأموریت را برنامهریزی کرد. لذا در مصرف انرژی صرفه جویی خواهد شد. در بخش بعدی نتایج شبیه سازی ارائه خواهد شد.

۴– نتایج شبیهسازی

در این بخش نتایج شبیهسازی و تحلیل سناریوی ماهواره از زمان رها بودن تا زمان نشانهروی با دو نگرش اجرای زمان ثابت مود ضدآشفتگی بدون توجه به سرعت زاویهای اولیه ماهواره و روش جدید تخمین مدتزمان اجرای مود ضدآشفتگی ارائه میشود. در ادامه برای یک ماهواره نمونه، مصرف انرژی در زیرسیستم تعیین و کنترل وضعیت مطابق جدول ۴ در نظر گرفتهشده است.

البته قابلذکر است که در مود ضدآشفتگی که در اینجا شبیه سازی می شود، چرخهای واکنشی و حسگرهای خورشیدی مورداستفاده قرار نخواهد گرفت و مصارف آنها در محاسبات وجود ندارد. همچنین از افزونگی حسگر مغناطیسی و ژیروسکوپ استفاده نشده است. برای بررسی کارایی روش پیشنهادی، فرض می شود ماهواره در شرایط سرعت زاویه ای اولیه زیر رهاشده است:

 $\omega = \begin{bmatrix} 10 & 11 & 14 \end{bmatrix} deg/s \tag{19}$

با توجه به ورودی سرعت زاویهای اولیه، ماهواره با رویکرد بیانشده باید برحسب زمان محاسبهشده انجام عملیات ضدآشفتگی را شروع نماید. بهطور مثال، فرض شود که ماهواره در ساعت ۱۲ ظهر میخواهد مأموریت عکسبرداری انجام دهد، اگر زمان اجرای مود نشانهروی را ۸ دقیقه در نظر بگیریم با رویکرد جدید بایستی ماهواره تشخیص دهد که در چه زمانی از حالت رها به حالت مود ضدآشفتگی رفته و سپس مود نشانهروی را اجرا نماید. در شکل ۴ نمودار تغییر مود ماهواره مشاهده می شود.

جدول (۴): توان مصرفی اجزای زیرسیستم تعیین و کنترل

وضعيت.

مصرفى توان توان مصرفي تعداد نام ماژول کل (w) (w) ٣ ٢ ۱/۵ ژيروسکوپ حسگر 1/00 ٢ ./222 مغناطيسي ۱/۳۲ ١ 1/37 GPS عملگر ۱/۲ ۱/۲ ١ مغناطيسي 7/8 ۴ ۰/۶۵ چرخ واکنشی حسگر ./۳٧٩۵ ۵ ./. 709 خورشيد

شکل (۴): نمودار تغییر مود ماهواره. همان طور که نمودار بالا نشان میدهد بعد از گذشت ۵۰۰ ثانیه از مود رها، ماهواره وارد مود ضدآشفتگی شده است و تا زمان ۵۶۲۵ ثانیه در این مود باقیمانده است و سپس وارد مود

نشانهروی شده است. همانطور که مشاهده می شود مود ضد آشفتگی حدود ۵۱۲۵ ثانیه طول کشیده است که با رابطه (۱۴) که چندجملهای تخمین زمان مود ضدآشفتگی است مطابقت دارد. در ادامه به ترتیب در شکلهای **۵** و ۶ نمودارهای سرعت زاویهای و زاویه ماهواره را در طول اجرا نشان می دهد.

شکل (۶): نمودار زوایای اویلر ماهواره.

همان طور که نمودار شکل ۵ نشان می دهد، ماهواره در طول زمان تخمین زده شده، به خوبی توانسته مود ضد آشفتگی را اجرا نماید و در شکل ۶ مشاهده می شود که مود نشانه روی نیز انجام شده است. در ادامه در شکل ۷ نمودار زمان طی شده در مود ضد آشفتگی به ازای سرعت زاویه ای اولیه های متفاوت بر اساس تخمین و همچنین شبیه سازی مشاهده می شود. نمودار فوق نشان می دهد که تخمین زده شده با الگوریتم ژنتیک توانسته نتایج شبیه سازی را دنبال کند و دارای دقت

مناسبی است. همان طور که بیان شد در سناریوی اول، انجام مود ضدآشفتگی بر اساس حداکثر زمان است و در ادامه آن انجام مانور کنترل وضعیت است. اگر بر این اساس ماهواره طراحی شود، میزان مصرف توان (^{W/s}) ۲۳۴۷۱ است درحالیکه این مصرف توان بهینه نیست. درحالیکه چون روش پیشنهادی زمان اجرا برحسب سرعت زاویهای اولیه در نظر گرفته می شود، بنابراین، توان مصرفی کاهش پیدا می کند. در شکل ۷ نمودار مصرف انرژی در مود ضدآشفتگی برای چندین سرعت زاویهای اولیه ارائه شده است.

شکل (۸): نمودار توان مصرفشده مود ضدآشفتگی به ازای سرعت زاویهای اولیه.

همان طور که در شکل ۸ مشاهده می شود میزان توان مصرفی از روش فعلی در سرعتهای پایین تا کاهش بیش از ۵۰ درصد را نشان می دهد. در ادامه در شکل ۹ میزان درصد بهبود توان

همانطور که در شکلهای فوق مشاهده می شود با این روش پیشنهادی زمان عملیات ماهواره در این مود و همچنین مصرف انرژی متناسب با سرعت زاویهای اولیه ماهواره تنظیم می شود. این روش پیشنهادی دو مزیت برای ماهواره ایجاد می کند که عبارتاند از:

- کاهش مصرف انرژی مخصوصاً برای ماهوارههای کوچک که مشکل تولید انرژی دارند.
- ۲) کاهش زمان اجرای مود که موجب کاهش استفاده
 از اجزاء ماهواره و درنتیجه افزایش عمر و قابلیت
 اطمینان ماهواره است.

۵- نتیجه گیری و پیشنهادها

در این مقاله به طراحی و اجرای روشی بهینه در مصرف انرژی و زمان اجرای مود ضدآشفتگی یک ماهواره پرداخته شده است. در اینجا سه دیدگاه متفاوت در اجرای مود ضد آشفتگی موردبررسی قرار گرفت. سپس روش پیشنهادی برای اجرای مأموریت بیان شد و روش پیاده سازی آن ارائه گردید. در این مقاله، زمان اجرای مود ضد آشفتگی بر حسب سرعت زاویه ای اولیه تخمین زده می شود. در اینجا، با استفاده از بانک داده های استخراج شده از ماهواره و با روش بهینه سازی الگوریتم ژنتیک، تابعی پیشنهاد شد که خروجی این تابع

محاسبه زمان اجرای مود ضدآشفتگی برحسب سرعت زاویهای ورودی است. این رویکرد پیشنهادی کمک میکند که به ازای سرعت زاویهای اولیههای ورودی متفاوت، زمان اجرای مود ضدآشفتگی تنظیم و اجرا شود. با این روش مصرف انرژی در ماهواره بهینهشده و به مشکل مصرف انرژی در ماهوارههای کوچک کمک خواهد کرد. همچنین با کاهش استفاده از اجزای ماهواره، عمر آنها افزایش پیداکرده و قابلیت اطمینان ماهواره افزایش خواهد یافت.

8- مراجع

[1] Wang Z, Yuan Y, Fu Y, Li J, Yang R, Wang H. Design of power supply and distribution system for high power KaSAR satellite. In2022 3rd China International SAR Symposium (CISS) 2022 (pp. 1-5). IEEE. **DOI:** https://doi.org/10.1109/CISS57580.2022.9971162.

[2] Karahan M, İyier OC, Gündoğdu ÜM, Yildirim D, Arslan C, Kazak E. Electrical power subsystem of İMECE satellite. In2023 10th International Conference on Recent Advances in Air and Space Technologies (RAST) 2023 (pp. 1-6). IEEE. DOI: https://doi.org/10.1109/RAST57548.2023.10197980.
[3] Acero IF, Diaz J, Hurtado-Velasco R, Bautista SR, Rincón S, Hernández FL, Rodriguez-Ferreira J, Gonzalez-Llorente J. A method for validating cubesat satellite EPS through power budget analysis aligned

with mission requirements. IEEE Access. 2023;11:43316-32. **DOI:** https://doi.org/10.1109/ACCESS.2023.3271596.

[4] Abushawish S, Lifiya A, Khan H, Eshaq M, Gadhafi R, Gawanmeh A, Mukhtar H, Mansoor W. A Low cost, efficient electrical power system design for cubesat. In2023 10th International Conference on Recent Advances in Air and Space Technologies (RAST) 2023 Jun 7 (pp. 1-6). IEEE. DOI: https://doi.org/10.1109/RAST57548.2023.10197932. [5] Patton J, Abedi A. Electrical Power System design and test for maine's first cubesat (MESAT1). In2020 IEEE MIT Undergraduate Research Technology Conference (URTC) 2020 (pp. 1-4). IEEE. DOI: https://doi.org/10.1109/URTC51696.2020.9668897.

[6] Melaku SD, Kim HD. Optimization of multi-mission CubeSat constellations with a multi-objective genetic algorithm. Remote Sensing. 2023;15(6):1572. **DOI:** https://doi.org/10.3390/rs15061572.

[7] Poghosyan A, Golkar A. CubeSat evolution: Analyzing CubeSat capabilities for conducting science [16] Wei D, Zheng D, Yang L, Cai R. Low earth orbit satellite admission control scheme based on deep Q-learning. In2023 3rd International Conference on Neural Networks, Information and Communication Engineering (NNICE) 2023 (pp. 89-92). IEEE. **DOI:** https://doi.org/10.1109/NNICE58320.2023.1010579 9.

[17] Zhao Z, Li G, Lu D. Research on modeling method of dynamic satellite communication network based on time cumulative Graph Model. InEEI 2022; 4th International Conference on Electronic Engineering and Informatics 2022: 1-5.

[18] Wang Y, Wang Y, Shen Y. Satellite DynamicChannel Prediction Based on LSTM Network. In2023IEEE 7th Information Technology and MechatronicsEngineering Conference (ITOEC) 2023 Sep 15 (Vol. 7,pp.150-155).IEEE.DOI:https://doi.org/10.1109/ITOEC57671.2023.10291710.

[19] Regan FJ. Dynamics of atmospheric re-entry. Aiaa; 1993.

[20] Wang H, Dai H, Yue X, Amir K. Prescribed performance based adaptive model-free control for highly flexible spacecraft detumbling rotating satellites. Advances in Space Research. 2024;74(5):2288-301. DOI:

https://doi.org/10.1016/j.asr.2024.05.076.

[21] Lee D, Kim BJ. Different environmental conditions in genetic algorithm. Physica A: Statistical Mechanics and its Applications. 2022;602:127604. **DOI:** <u>https://doi.org/10.1016/j.physa.2022.127604</u>.

[22] Jaramillo JH, Bhadury J, Batta R. On the use of genetic algorithms to solve location problems. Computers & Operations Research. 2002;29(6):761-79. **DOI:** <u>https://doi.org/10.1016/S0305-0548(01)00021-1</u>. missions. Progress in Aerospace Sciences. 2017;88:59-83. DOI:

https://doi.org/10.1016/j.paerosci.2016.11.002.

[8] Rigo CA, Seman LO, Camponogara E, Morsch Filho E, Bezerra EA. Task scheduling for optimal power management and quality-of-service assurance in CubeSats. Acta Astronautica. 2021;179:550-60. **DOI:** <u>https://doi.org/10.1016/j.actaastro.2020.11.016</u>.

[9] He L, Liu XL, Chen YW, Xing LN, Liu K. Hierarchical scheduling for real-time agile satellite task scheduling in a dynamic environment. Advances in Space Research. 2019;63(2):897-912. **DOI:** https://doi.org/10.1016/j.asr.2018.10.007.

[10] Slongo LK, Martínez SV, Eiterer BV, Pereira TG, Bezerra EA, Paiva KV. Energy-driven scheduling algorithm for nanosatellite energy harvesting maximization. Acta Astronautica. 2018;147:141-51. **DOI:**

https://doi.org/10.1016/j.actaastro.2018.03.052.

[11] Seman LO, Rigo CA, Camponogara E, Munari P, Bezerra EA. Improving energy aware nanosatellite task scheduling by a branch-cut-and-price algorithm. Computers & Operations Research. 2023 Oct 1;158:106292. DOI:

https://doi.org/10.1016/j.cor.2023.106292.

[12] Molina FX, Baccelli E, Zandberg K, Donsez D, Alphand O. Cubedate: Securing Software Updates in Orbit for Low-Power Payloads Hosted on CubeSats. In2023 12th IFIP/IEEE International Conference on Performance Evaluation and Modeling in Wired and Wireless Networks (PEMWN) 2023 (pp. 1-6). IEEE. **DOI:**

https://doi.org/10.23919/PEMWN58813.2023.1030 4910.

[13] Paiva D, Lima R, Carvalho M, Mattiello-Francisco F, Madeira H. Enhanced software development process for CubeSats to cope with space radiation faults. In2022 IEEE 27th Pacific Rim International Symposium on Dependable Computing (PRDC) 2022 (pp. 78-88). IEEE. **DOI:** https://doi.org/10.1109/PRDC55274.2022.0002.

[14] Naseh H, Jamali Amleshi F, Mahmoodi A, Mohammadi Bdizi N, Bakhtiari MR. Multi-objective optimization of satellite power supply subsystem based on mass and power production. Aerospace Knowledge and Technology Journal. 2024;12(2):231-44.

[15] Zipfel PH. Modeling and simulation of aerospace vehicle dynamics. AIAA; 2000.